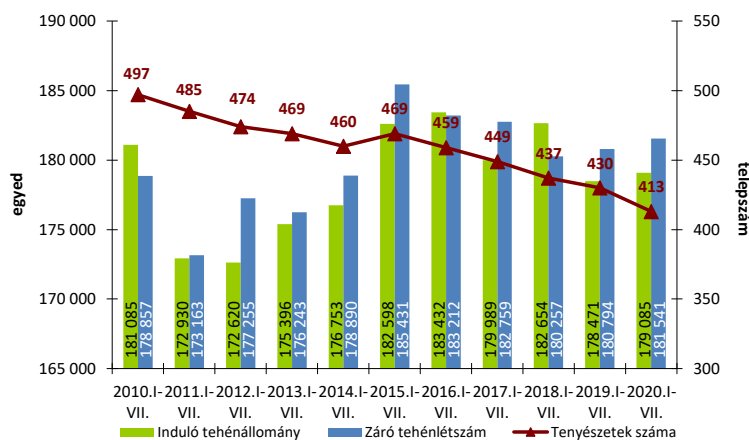
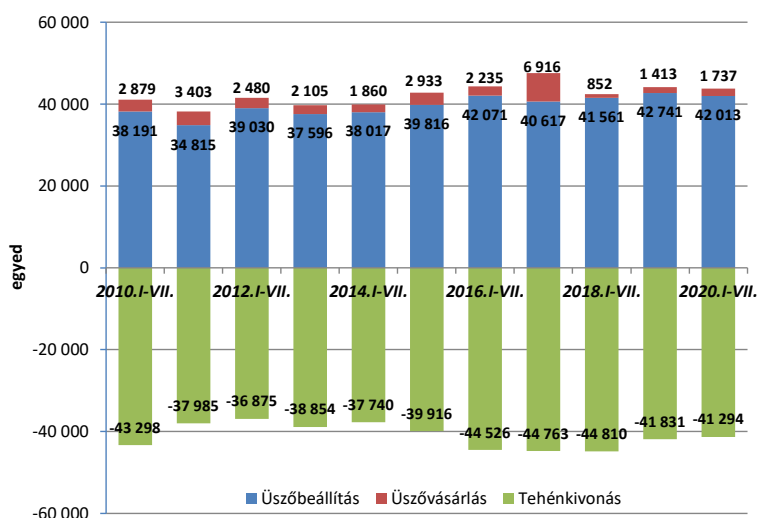

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

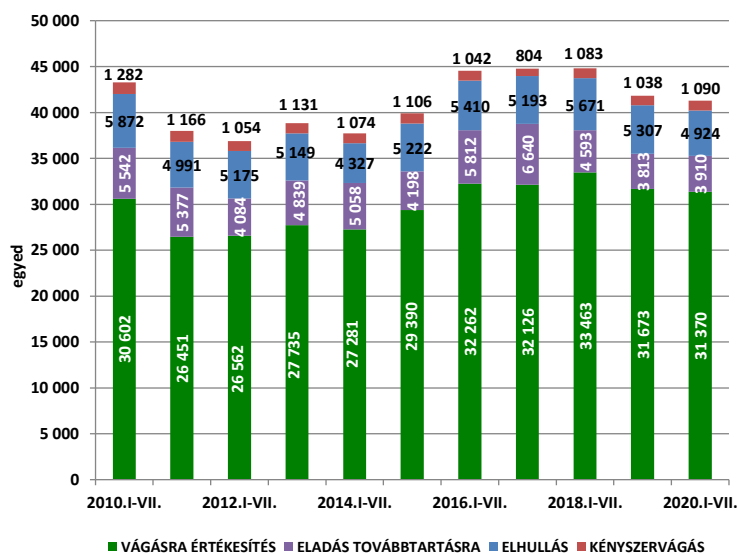
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLETSZÁMA (DB, 2010-2020. I-VII. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-VII. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-VII. HÓ)

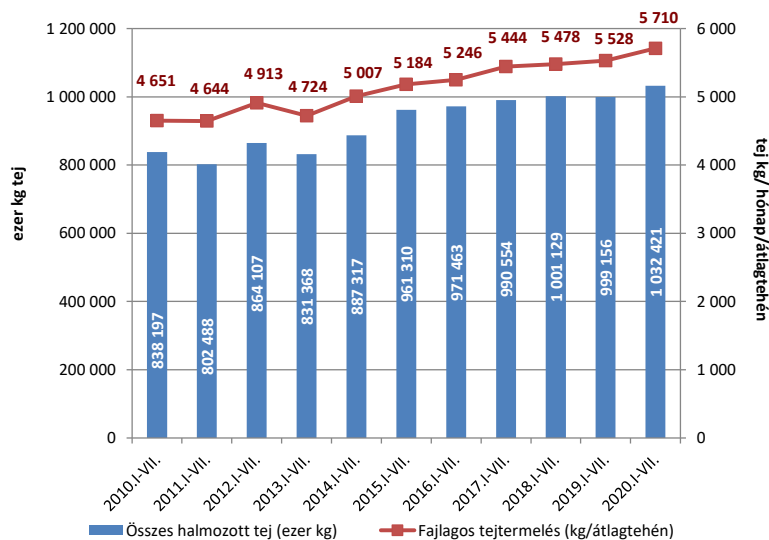

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 júliusában eggyel kevesebb az előző hónapéhoz képest, és 17-tel (-4,0%) kevesebb, mint 2019 júliusában. 2020. július végén 747-tel több (+0,4%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, vagyis a tehenpopuláció stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,9%-kal (-84) kisebbedett, de 2010 júliusa óta a záró tehenlétszám még enyhén nőtt is (+2.684 egyed, +1,5%), így a tehenenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 360-ról 440-re (!) nőtt.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – enyhén nőtt (+614 tehen; +0,3%), és az állomány 2020 első hét hónapjában tovább bővült (+2.456 egyed; +1,4%). A bővülés elsődleges oka, hogy az állománypótlási bázisértékek magasak voltak, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét. Összességében 2020 első hét hónapjában a tehenkivonások száma kismértékben csökkent (-537 egyed; -1,3%), az üszövásárlások száma nőtt (+324 egyed; +22,9%), míg az állománypótlás szempontjából meghatározó üszöbeállítások száma kisebbedett (-728 egyed; -1,7%) 2019 hasonló időszakához képest.

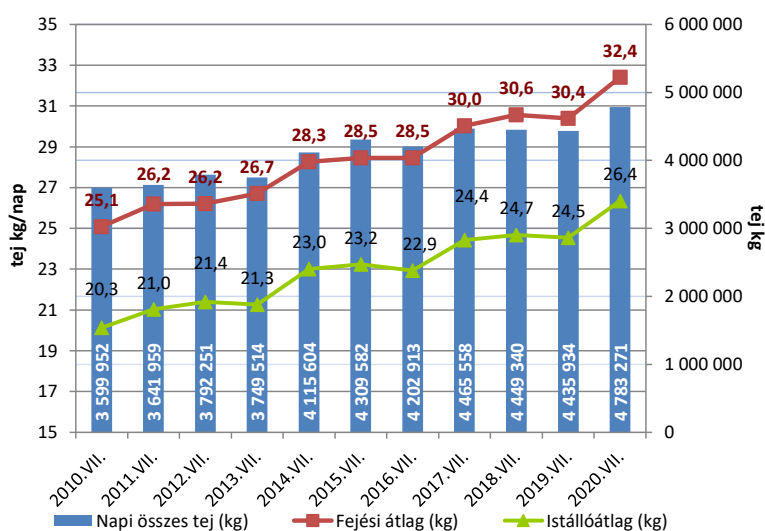
2020 első hét hónapjában az állományból kivont tehenek 76,0%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 31.370 volt), ami igen magas arálynak számít. A tehenkivonások 2,6%-áért (1090 egyed) a kényszervágás volt felelős, 11,9%-a (4.924 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 9,5% (3.910 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első hét havában az induló tehenállomány 17,5%-át selejtezték, 0,6%-át kényszervágták, 2,7%-a elhullott és 2,2%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 23,1%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos arálynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-VII. HÓ)

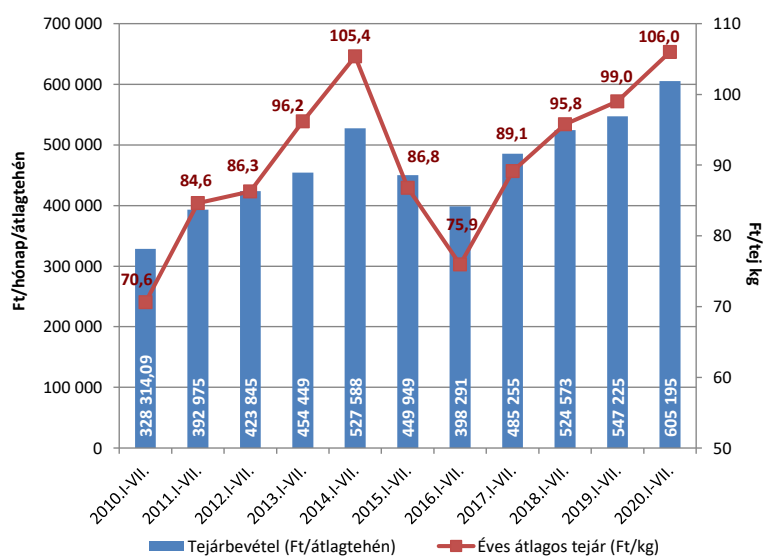
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első hét hónapjában nőtt (+33,3 millió kg; +3,33%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 1 milliárd 30 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 5.710 kg-ra nőtt (+182 kg; +3,3%), ami szintén rekord. 2010 és 2020 júliusa közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 22,8%-os (!) volt (+1059 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 194,2 millió kg-mal (+23,2%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. VII. HÓ)

2020 júliusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év júliusi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+347,3 ezer kg, +7,8%) napi 4,78 millió kg-ra. 2019. július havához képest mind a fejési átlag (+2,02 kg, +6,6%), mind az istállóátlag nőtt (+1,81 kg, +7,4%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,18 millió kg-mal lett több (+32,9%), a fejési és istállóátlag 7,32, ill. 6,22 kg-mal nőtt (+29,2%, ill. +30,9%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-VII. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első hét havában 605,2 ezer Ft volt átlagosan, 10,6%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 3,3%-os és a tejár 7,1%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első hét havához képest a tejárbevétel 84,3%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 22,8%-os és a tej árának 50,1%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől 100 és 110 Ft/kg között változott, és jelenleg 100 Ft/kg körül mozog, gyakorlatilag a nyerstej kiviteli árával azonos szinten. A koronavírus járvány negatív piaci hatása lassan elmúlik, ami a globális és az európai tejtermékek értékesítési árának és a tejtermékek (pl. vaj, sovány tejpor) tőzsdei árának válság előtti szintre történő emelkedésében követhető nyomon. Ezt várhatóan a nyerstej felvásárlási árak növekedése is követni fogja.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem